

*РОМАШКО Олег Миколайович,
старший викладач кафедри управління
підрозділами НГУ Київського інституту
Національної гвардії України*

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПОВСЯКДЕННОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДРОЗДІЛІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Актуальність питання управління повсякденною діяльністю в умовах воєнного стану викликано потребою подальшого удосконалення поглядів та конкретних заходів на основі досвіду ведення бойових дій, виконання службово-бойових завдань Національною гвардією України під час повномасштабного вторгнення агресора.

Аналізуючи останні події на фронті, можна зробити висновки, що виконання заходів повсякденної діяльності, підготовки підрозділів до ведення бойових дій, виконання завдань за призначенням, постійної адаптації до умов активізації противника, не завжди приділяється достатньо уваги зі сторони командирів, штабів та інших органів управління.

Тому, розкриття питань удосконалення заходів управління повсякденною діяльністю, створення ефективної системи при організації, підготовці та реалізації її заходів є актуальним завданням командирів та органів управління військових частин та підрозділів.

Враховуючи віддаленість військових частин (підрозділів) від пунктів постійної дислокації (головних сил) та тривалим терміном виконання завдань в районі збройного конфлікту, свідчить про необхідність внесення доповнень та уточнень, введення нових вимог щодо порядку удосконалення системи управління повсякденної діяльності як в пунктах постійної дислокації так і в районах ведення бойових дій.

Головною метою цієї системи управління є гарантоване забезпечення виконання особовим складом військових частин (підрозділів) покладених завдань у визначеному районі (операційній зоні), захист особового складу, озброєння, військової техніки та матеріально-технічних ресурсів від засобів ураження, виконання заходів бойового, тилового і технічного забезпечення під час виконання завдань.

Надзвичайно важливою складовою частиною повсякденної діяльності є бойова підготовка. Передовий досвід бойової підготовки військових частин (підрозділів), вимоги нових керівних документів щодо підготовки Національної гвардії України, досвід бойової підготовки в збройних силах країн – членів НАТО вимагає подальшого удосконалення процесу планування і проведення заходів бойової підготовки в умовах правового режиму воєнного стану.

Вирішення цього надважливого питання можливе лише завдяки комплексному та цілісному підходу до організації навчального процесу, впровадження в практику сучасних поглядів на її зміст, засобів, форм та методів навчання.

Успіх виконання завдань напряду залежить від чіткої організації та проведення заходів підготовки особового складу, своєчасну адаптацію до викликів війни та постійне удосконалення системи підготовки до ведення бойових дії та виконання інших завдань за призначенням.

Бойова підготовка в значній мірі залежить від методичної підготовки командирів підрозділів, інструкторів, що залучаються до її проведення, та від їхнього уміння впроваджувати найдоцільніші форми і методи навчання.

Одним з ключових факторів успіхів Сил оборони України на полі бою є те, що протягом останніх років бойова підготовка українських військових, їх навчання здійснювалося саме за стандартами НАТО.

Реформи української професійної та військової освіти в контексті реалізації курсу України на вступ до НАТО, підготовка українських військовослужбовців, що здійснюється за допомогою інструкторів армій НАТО та навчальних місій Альянсу, стала вагомим чинником у відбитті російської агресії, а високий рівень бойової майстерності, здобутий за стандартами НАТО, дозволив Силам оборони України успішно протистояти російській армії.

Завдяки підтримці партнерів наші військові опановують сучасну західну зброю та роблять спільним наш досвід – досвід захисту життя в сучасній війні. Безпека, яку виборює Україна, обов'язково стане спільною безпекою всієї нашої Європи, коли фактична реальність буде визнана де-юре – коли Україна приєднається до Альянсу.

Військові та освітні інституції нині об'єднують свої зусилля, щоб підготувати майбутнє покоління військових лідерів, здатних впоратися з викликами сучасності.

Для досягнення високого рівня оперативної сумісності, планування та проведення операцій у відповідності зі стандартами НАТО, комплектування військових формувань вмотивованим, професійним і освідченим особовим складом, система військової освіти України має слідувати тенденціям розвитку та переймати досвід відповідних структур держав-партнерів НАТО. У цьому контексті військова освіта є основою для поглиблення взаємосумісності та співпраці на основі транзиту західної військової теорії, моделей та процедур НАТО в оборонну сферу та практику української армії.

На сьогодні впроваджено Візію системи «патронажу», яка є удосконаленим форматом співпраці військових навчальних закладів НАТО, держав-членів Альянсу та України задля імплементації натовських практик та стандартів в освітню діяльність і трансформації підготовки офіцерських кадрів та сержантського корпусу за західною моделлю військового лідерства.

Система «патронажу» концентрує зусилля держав НАТО за такими основними групами підтримки:

- освітня складова;
- підготовка особового складу;
- матеріально-технічна допомога.

У межах цих складових розглядається можливість ініціювання спільних освітньо-наукових проєктів і залучення нових партнерів до вже існуючих, обмін

інформацією та досвідом ведення бойових дій, удосконалення системи мовної підготовки та освітніх програм відповідно до вимог НАТО.

Метою створення та забезпечення системи «патронажу» є розвиток взаємосумісності з НАТО системи професійної військової освіти та післявоєнне відновлення військових навчальних закладів.

Для координації діяльності військових і освітніх інституцій впроваджені такі механізми:

1. Спільні робочі групи та комітети. Такі групи створюються для вирішення конкретних завдань, наприклад, розробки нових освітніх програм або проведення спільних навчань.

2. Договори та угоди. Ці документи регулюють відносини між військовими і освітніми інституціями, зокрема, визначають їх права та обов'язки.

3. Загальні стратегії та плани.

Ці документи визначають основні напрямки співпраці між військовими і освітніми інституціями.

Координація та співпраця між військовими і освітніми інституціями є складним і багатогранним завданням. Однак це завдання – шлях до успіху та досягнення високих стандартів, які вимагає сучасний світ.

Роблячи висновок, зауважимо, бойова підготовка являється важливою складовою в системі управління повсякденною діяльністю яка впливає на якісний хід підготовки особового складу та реалізацію отриманих знань, практичних вмінь і навичок, що сприяє успішному виконанню бойових та службово-бойових завдань за призначенням в умовах правового режиму воєнного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Електронний журнал «Україна до НАТО»: освіта та бойова підготовка за стандартами НАТО – один із вирішальних факторів успіху України у відбитті російської агресії

URL: <https://ukrainetonato.com.ua/osvita-ta-boyova-pidhotovka-za-standartami-nato-odyn-z-vyrishalnykh-faktoriv-uspikhu-ukrainy-u-vidbytti-rosiyskoi-ahresii/>

2. Електронний журнал «Главком»

URL: <https://glavcom.ua/country/politics/zelenskij-i-stoltenberh-zustrilisja-z-ofitserami-jaki-prokhodjat-kursi-osviti-za-standartami-nato-998536.html>

3. Доктрина з організації підготовки у Збройних Силах України [Doktrina pidgotovka.pdf](#) - Google Диск (дата звернення 01.05.2024) – Назва з екрана.

4. Директива Командувача Національної гвардії України Про організацію підготовки Національної гвардії України у 2022, 2023 роках